

ระเบียบโรงเรียนครูประชาสรรค์
ว่าด้วยการวัดและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี - ชัยนาท
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

การวัดผลและประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่าง ๆ แล้วนำมาคิดสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตน สามารถคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยสามารถถ่ายทอดความคิดเห็นเหล่านั้นด้วยการเขียนที่สะท้อนทั้ง สติปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์จินตนาการอย่างเหมาะสมและมีคุณค่า พร้อมด้วยประสบการณ์และทักษะในการเขียนที่มีสำนวนภาษาที่ถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอที่สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งที่นักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด จึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านการศึกษาแต่ละระดับชั้น เป็นการประเมินที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนได้รับการฝึกฝน ให้มีความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทุก ๆ ด้าน

1. ความหมายของการประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน

การประเมินความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน หมายถึง การประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสาร และสื่อต่าง ๆ เพื่อหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อความสุนทรีย์และประยุกต์ใช้ แล้วนำมาคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่อ่าน นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามระดับความสามารถในแต่ละระดับชั้น

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค เพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนและประเมินการเลื่อนชั้นเรียน ตลอดจนการจบการศึกษาระดับต่าง ๆ

ขอบเขตการประเมินและตัวชี้วัดที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ขอบเขตการประเมิน

การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ข้อมูลสารสนเทศ ข้อคิด ความรู้เกี่ยวกับสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้อ่านนำไปคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สรุปแนวคิดคุณค่าที่ได้ นำไปประยุกต์ใช้ ด้วยวิจารณญาณ และถ่ายทอดเป็นข้อเขียนเชิงสร้างสรรค์หรือรายงานด้วยภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือเรียน บทความ สุนทรพจน์ คำแนะนำ คำเตือน แผนภูมิ ตาราง แผนที่

ตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

1. สามารถคัดสรรสื่อ ที่ต้องการอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถสร้างความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่าน
2. สามารถจับประเด็นสำคัญและประเด็นสนับสนุน ได้แย่ง
3. สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ลำดับความและ ความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน
4. สามารถสรุปคุณค่า แนวคิด แง่คิดที่ได้จากการอ่าน
5. สามารถสรุป อภิปราย ขยายความแสดงความคิดเห็น ได้แย่ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังความคิด เป็นต้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ขอบเขตการประเมิน

การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ให้ข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ ประสบการณ์ แนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งความงามทางภาษาที่เอื้อให้ผู้อ่านวิเคราะห์ วิพากษ์ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นได้แย่งหรือ สนับสนุนทำนาย คาดการณ์ ตลอดจนประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา และถ่ายทอดเป็นข้อเขียนเชิงสร้างสรรค์ รายงาน บทความทางวิชาการอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เช่น อ่านบทความวิชาการ วรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ

ตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

1. สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. สามารถจับประเด็นสำคัญลำดับเหตุการณ์จากการอ่านสื่อที่มีความซับซ้อน
3. สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่านและสามารถวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ
4. สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านอย่างหลากหลาย
5. สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นได้แย่ง สรุป โดยมีข้อมูลอธิบายสนับสนุนอย่างเพียงพอและสมเหตุสมผล

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนเพื่อเลื่อนชั้น/จบการศึกษา

การประเมินความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียนเพื่อเลื่อนชั้น และจบการศึกษา แต่ละระดับการศึกษา ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสถานศึกษา กำหนด การตัดสินผลการประเมินเพื่อเลื่อนชั้นใช้ผลการประเมินปลายปี ส่วนการตัดสินการจบระดับการศึกษา ใช้ผลการประเมินปลายปีสุดท้ายของระดับการศึกษา

การประเมินความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนกำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน

ดีเยี่ยม	หมายถึง	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ
ดี	หมายถึง	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
ผ่าน	หมายถึง	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีข้อบกพร่องบางประการ
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนหรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน รายภาค

ระดับ	เกณฑ์การพิจารณา
ดีเยี่ยม (3)	ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 4 - 5 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี
ดี (2)	1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1-3 ตัวชี้วัดและไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับ ดี หรือ 2. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน 4 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับ ผ่านหรือ 3. ได้ผลการประเมินระดับ ดี จำนวน 5 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับ ผ่าน
ผ่าน (1)	1. ได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน 5 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ 2. ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน 1-2 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับ ผ่าน
ไม่ผ่าน (0)	ได้ผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 ตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เกณฑ์การประเมิน	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. สามารถคัดสรรสื่อที่ต้องการอ่าน เพื่อหาข้อมูลสารสนเทศได้ตาม วัตถุประสงค์ สามารถสร้างความ เข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้จาก การอ่าน	สามารถคัดสรรสื่อที่ต้องการอ่าน เพื่อหาข้อมูลสารสนเทศได้ตาม วัตถุประสงค์ สามารถสร้างความ เข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ จากกาอ่าน	สามารถคัดสรรสื่อที่ต้องการอ่าน เพื่อหาข้อมูลสารสนเทศได้ตาม วัตถุประสงค์ สามารถสร้างความ เข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ จากกาอ่าน	สามารถคัดสรรสื่อที่ต้องการอ่าน เพื่อหาข้อมูลสารสนเทศได้ตาม วัตถุประสงค์	ไม่สามารถคัดสรรสื่อที่ต้องการอ่าน เพื่อหาข้อมูลได้
2. สามารถจับประเด็นสำคัญและ ประเด็นสนับสนุน ได้แย้ง	สามารถจับประเด็นสำคัญและ ประเด็นสนับสนุน ได้แย้ง ได้อย่างครอบคลุม	สามารถจับประเด็นสำคัญและ ประเด็นสนับสนุน ได้แย้งได้	สามารถจับประเด็นสำคัญได้	ไม่สามารถจับประเด็นสำคัญได้
3. สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ลำดับ ความและความเป็นไปได้ของ เรื่องที่อ่าน	สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณ ความ สมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ลำดับ ความและความเป็นไปได้ของเรื่อง ที่อ่านได้อย่างครอบคลุม	สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณ ความ สมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือ ลำดับ ความและความเป็นไปได้ของเรื่อง ที่อ่าน	สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณเรื่องที่อ่าน ได้	ไม่สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณเรื่อง ที่อ่านได้
4. สามารถสรุปคุณค่า แนวคิด แง่คิด ที่ได้จากการอ่าน	สามารถสรุปคุณค่า แนวคิด แง่คิดที่ ได้จากการอ่านได้อย่างครอบคลุม	สามารถสรุปคุณค่า แนวคิด แง่คิดที่ ได้จากการอ่าน	สามารถสรุปคุณค่า จากการอ่านได้	ไม่สามารถสรุปคุณค่า แง่คิดที่ได้ จากการอ่าน
5. สามารถสรุป อภิปราย ขยาย ความแสดงความคิดเห็น ได้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียน สื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ	สามารถสรุป อภิปราย ขยายความ แสดงความคิดเห็น ได้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียนสื่อสารใน รูปแบบต่าง ๆ	สามารถสรุป อภิปราย ขยายความ แสดงความคิดเห็น ได้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียนสื่อสารใน รูปแบบต่าง ๆ	สามารถสรุป อภิปราย โดยการเขียน สื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ	ไม่สามารถสรุป อภิปราย ขยาย ความ แสดงความคิดเห็น ได้แย้ง สนับสนุน โน้มน้าว โดยการเขียน สื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ

เกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เกณฑ์การประเมิน	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างดี	สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์	สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ได้	ไม่สามารถอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ได้
2. สามารถจับประเด็นสำคัญลำดับเหตุการณ์จากการอ่านสื่อที่มีความซับซ้อนได้อย่างครอบคลุม	สามารถจับประเด็นสำคัญลำดับเหตุการณ์จากการอ่านสื่อที่มีความซับซ้อนได้อย่างครอบคลุม	สามารถจับประเด็นสำคัญลำดับเหตุการณ์ได้	สามารถจับประเด็นสำคัญได้	ไม่สามารถจับประเด็นสำคัญ
3. สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน และสามารถวิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ	สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน และสามารถวิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม	สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน และสามารถวิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ	สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน	ไม่สามารถวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน
4. สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านอย่างหลากหลาย	สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านอย่างหลากหลาย	สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ คุณค่า แนวคิดที่ได้จากสิ่งที่อ่านได้	สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ จากสิ่งที่อ่านได้	ไม่สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ จากสิ่งที่อ่านได้
5. สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง สรุป โดยมีข้อมูลอธิบายสนับสนุนอย่างเพียงพอและสมเหตุสมผล	สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง สรุป โดยมีข้อมูลอธิบายสนับสนุนอย่างเพียงพอและสมเหตุสมผล	สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง สรุป โดยมีข้อมูลอธิบายสนับสนุน	สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้	ไม่สามารถเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้งได้